

I. E. S “ EDUARDO BLANCO AMOR”

DEPARTAMENTO DE LATÍN

PROGRAMACIÓN CURSO 2018-2019

Durante o curso 2017-2018, o Departamento de Latín do IES “Eduardo Blanco Amor” estará integrado polas seguintes persoas:

-Dña M^a del Pilar Regueira Sánchez,, que será a Xefa do Departamento. Impartirá Latín nun grupo 4^a de ESO, Latín I nun grupo de 1° de BAC y Latín II nun grupo de 2° de BAC. Impartirá tamén Grego.

-D Miguel Ángel Fernández García, que impartirá Cultura Clásica en dous grupos de 3° de ESO y Latín nun grupo de 4° de ESO. Impartirá tamén Francés.

CULTURA CLÁSICA 3º e 4º DE E. S. O (para o curso 2018-2019 non hai alumnado en 4º).

ÍNDICE:

-INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

-OBXECTIVOS DE ETAPA.

-OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA.

-CONTIDOS.

- AS COMPETENCIAS CLAVE NA LOMCE.

-ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

-ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN LECTOR

-METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES.

-CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE..

-PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INICIAL

-MÍNIMOS ESIXIBLES.

-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

-PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES.

-ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

-PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN.

INTRODUCCIÓN:

Os fundamentos da cultura occidental e da nosa lingua teñen a súa orixe na cultura greco-romana. O coñecemento do mundo clásico é imprescindible para poder achegarse á esencia da nosa arte, crenzas, sistemas políticos, lingua, en definitiva, á nosa esencia como persoas na nosa individualidade e dimensión social.

A asignatura “Cultura Clásica” da ao alumnado a posibilidade de acceder aos coñecementos imprescindibles sobre o mundo grecolatino que lles permitan achegarse a comprender os fundamentos da nosa cultura.

A asignatura responde á necesidade de transmitir ao alumnado de xeito sistemático e ordenado a bagaxe cultural do mundo clásico e o xeito no que chegou a nós a través da historia.

Na confección da programación tivéronse en conta os seguintes aspectos:

-O carácter interdisciplinar da materia.

-A importancia de achegar ao alumnado ós textos de autores clásicos e ao estudo e coñecemento de pegadas arqueolóxicas accesibles para coñecer directamente o mundo clásico e ver a continuidade que hai entre o mundo clásico e o actual.

-O carácter optativo da asignatura e a súa oferta obrigatoria na ESO (só se pode cursar un ano).

OBXECTIVOS DA ETAPA:

-Asumir responsablemente os deberes, coñecer e exercer os dereitos no respecto cara aos demais, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre persoas e grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos das persoas como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercizo da cidadanía democrática.

-Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas de aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

-Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles/elas.

- Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres.
- Fortalecer as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións cós demais e rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.
- Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos e adquirir una preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e comunicación.
- Concebir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en sí mesmos, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- Comprender e expresar correctamente na lingua ou linguas propias textos e mensaxes complexas e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.
- Comprender e expresarse axeitadamente nunha ou máis linguas extranxeiras.
- Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e historia propias e dos demais, así como o patrimonio artístico e cultural.
- Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e do dos outros, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e do medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.
- Aprezar a creación artística e comprender a linguaxe nas distintas manifestacións artísticas, empregando diversos medios de expresión e representación.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:

-Que o alumnado posúa os coñecementos precisos para comprender a continuidade existente entre o mundo clásico e o actual e recoñecer as pegadas da civilización greco-romana na cultura occidental.

-Que o alumnado sexa consciente da multiplicidade da cultura, da relatividade de moitas convencións sociais funcionamento da propia lingua.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL:

CULTURA CLÁSICA 3º E 4º DA E. S. O:

-TEMA I : XEOGRAFÍA

A-GRECIA.

B-ITALIA E ROMA.

TEMA II: HISTORIA:

A-GRECIA:

1-Idade escura.

2-Época arcaica.

3-Época clásica.

4-Época helenística.

B-ROMA:

1-Monarquía.

2-República.

3-Imperio.

C-A HISPANIA ROMANA.

TEMA III: SOCIEDADE E VIDA COTIÁ:

A-AS CLASES SOCIAIS.

B-A MULLER E O MATRIMONIO.

C-A FAMILIA E A EDUCACIÓN.

D-VIDA COTIÁ.

E-ECONOMÍA.

F-FILOSOFÍA E CIENCIA.

G-DEPORTE E LECER.

TEMA IV: LINGUA E LITERATURA:

A-AS LINGUAS INDOEUROPEAS.

B-O GREGO E OS SEUS DIALECTOS.

C-O LATÍN E AS LINGUAS ROMANCES.

D-HISTORIA DA ESCRITURA.

E-PRINCIPAIS XÉNEROS LITERARIOS:

1-A épica.

2-A lírica.

3-O teatro.

4-A novela.

5-Outros xéneros (retórica e oratoria, historia, sátira, epístola).

F-LÉXICO (debido á súa extensión, repartirase ao longo do curso).

1-Prefixos e sufixos.

2-Latinismos.

TEMA V: MITOLOXÍA E RELIXIÓN:

A-MITO E MITOLOXÍA.

B-DEUSES E HEROES:

1-Deuses Olímpicos.

2-O resto do panteón divino.

3-Os heroes.

C-RASGOS PRINCIPAIS DA RELIXIÓN GRECORROMANA.

VI-ARTE CLÁSICA:

A-ARQUITECTURA:

1-A cidade.

2-O templo.

3-Arquitectura lúdica.

4-A casa.

5-Outras construcións utilitarias.

6-Arquitectura conmemorativa.

B-ESCULTURA.

C-ARTES MENORES:

1-Cerámica.

2-Pintura.

3-Mosaico.

AS COMPETENCIAS CLAVE NA LOMCE:

1-Competencia en comunicación lingüística (CCL):

Refírese á habilidade para expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral e escrito.

2-Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT):

A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá. A competencia na ciencia centrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea., e a competencia tecnolóxica para aplicar eses coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanos.

3-Competencia dixital (CD):

Implica o uso seguro e crítico das TIC, para obter, analizar, producir e intercambiar información.

4-Aprender a aprender (CAA):

Implica que o alumnado desenvolva a súa capacidade para aprender, organizar as tarefas e o tempo e traballar de xeito individual ou colaborativo para acadar un obxectivo.

5-Competencias sociais e cívicas (CSC):

Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativo e democrático na vida social e cívica.

6-Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE):

Implica as habilidades precisas para converter as ideas en actos, como a creatividade e a capacidade de asumir riscos e planificar e xestionar proxectos.

7-Conciencia e expresións culturais (CCEC):

Fai referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

ACCIONES DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC:

Levaráse a cabo mediante actividades de búsqueda na Internet, proxección de diapositivas, fragmentos de películas e documentais, presentacións fotográficas e audicións musicais.

ACCIONES DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR:

Adicaráse una parte da clase á lectura e comentario de textos que teñan relación co tratado na mesma. As devanditas lecturas darán pé á realización de cuestionarios e/ou outro tipo de actividades que permitan comprobar se a atención foi a correcta. As devanditas actividades serán tidas en conta para modificar ou retocar cualificacións das distintas avaliacións e a avaliación final.

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA:

Tratarase de mellorar a convivencia escolar e polo tanto evitar conflitos. Con tal fin, compe fomentar no alumnado certos valores, sobre todo a tolerancia e o respecto á diversidade, por razón de raza, sexo, relixión, ideoloxía e situación socio-económica.

Neste sentido resultarán moi útiles as lecturas de textos clásicos traducidos e o visionado de fragmentos de películas e documentais, xa que neles aparecen reflectidos moitos aspectos da historia e cultura clásicas e resulta moi útil a comparación con eses mesmos aspectos da cultura actual. As devanditas actividades propiciarán a reflexión e o debate e, en consecuencia, a concienciación por parte do alumnado do feito de que han de adoptar certos valores.

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES:

Non se empregará libro de texto, senón que o alumnado deberá descargar e imprimir os apuntes que o/a profesor/a colgará na Aula Virtual. Asímesmo, facilitará unha copia fotocopiabile dos devanditos apuntes a aqueles/as que non teñan ordenador e/ou conexión a Internet.

Dentro da aula compaxinaráse a lección maxistral coa realización de actividades axeitadas, baixo a supervisión do/a profesor/a. As explicacións complementaranse coa proxección de fragmentos de películas e documentais, presentación fotográfica e a lectura de textos diversos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Localizar nun mapa os fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana (Xeografía)	Sinalar sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúan en distintos periodos as civilizacións grega e romana, delimitando o seu ámbito de influencia.	CMCCT
Describir os diferentes marcos xeográficos nos que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia (Xeografía)	Enumerar aspectos do marco xeográfico que poden ser determinantes no desenvolvemento das civilizacións grega e latina.	CSC
Identificar, describir e explicar o marco histórico no que se desenvolve as civilizacións grega e romana (Historia)	Saber enmarcar determinados feitos históricos nas civilizacións grega e romana e no período histórico correspondente.	CAA
Coñecer as principais características dos diferentes periodos da historia de Grecia e Roma e saber situar nun eixe cronolóxico feitos históricos (Historia).	Elaborar eixes cronolóxicos nos que se representen fitos históricos relevantes. Situar dentro dun eixe cronolóxico o marco histórico no que se desenvolveron as civilizacións grega e romana.	CD CSC
Coñecer as características fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia (Historia).	Explicar os aspectos fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia.	CCEC
Coñecer as características das principais formas de goberno do mundo clásico (Sociedade e vida cotiá).	Nomear e describir os principais sistemas políticos da antigüidade clásica establecendo semellanzas e diferenzas entre eles.	CSC

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer as características e a evolución das clases sociais en Grecia e Roma (Sociedade e vida cotiá)	Describir a organización social grega e romana.	CSIEE
Coñecer a composición da familia e os roles asignados aos seus membros (Sociedade e vida cotiá).	Identificar e explicar os papeis que desempeñan dentro da familia cada un dos seus membros.	CSC
Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma (Sociedade e vida cotiá).	Identificar e describir aspectos da vida cotiá en Grecia e Roma.	CD CAA
Coñecer as principais formas de lecer existentes na Antigüidade (Sociedade e vida cotiá).	Describir as principais formas de lecer en Grecia e Roma.	CSIEE
Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia clásica e as actuais (Sociedade e vida cotiá).	Explicar a orixe e natureza dos Xogos Olímpicos, comparándoos con outras festividades da época e explicando a súa pervivencia no mundo actual.	CSIEE
Coñecer a existencia de diversos tipos de escritura, distinguilos e comprender as súas funcións (Lingua e literatura).	Recoñecer distintos tipos de escritura.	CD
Coñecer a orixe do alfabeto e distinguir distintos tipos de alfabetos usados na actualidade (lingua e literatura).	Nomear e describir os trazos principais dos alfabetos.	CAA

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer a orixe do alfabeto e distinguir distintos tipos de alfabetos usados na actualidade (Lingua e literatura).	Nomear e describir os trazos principais dos alfabetos.	CAA
Recoñecer a presenza de elementos dos alfabetos grego e latino nos actuais (Lingua e literatura).	Explicar a influencia dos alfabetos grego e latino na formación dos actuais.	CD
Coñecer a orixe común das diferentes linguas indoeuropeas (Lingua e literatura).	Enumerar e localizar nun mapa as principais ramas da familia das linguas indoeuropeas.	CMCCT
Identificar as linguas europeas romances e non romances e localizalas nun mapa (Tema IV).	Identificar as linguas que se falan en Europa e en España, diferenciando pola súa orixe romances e non romances.	CSC
Distinguir e identificar latinismos, prefixos e sufixos (Lingua e literatura).	Recoñecer e explicar o significado dalgúns latinismos, prefixos e sufixos.	CCL
Coñecer as principais características dos xéneros literarios grecolatinos e a súa influencia na literatura posterior (Lingua e literatura).	Describir as características esenciais dos xéneros literarios grecolatinos e recoñecer a súa influencia na literatura posterior.	CCEC
Coñecer os principais deuses da mitoloxía grecolatina (Mitoloxía).	Nomear coa súa nomenclatura grega e latina os principais deuses e héroes.	CD
Coñecer os mitos e héroes grecolatinos e establecer semellanzas e diferencias entre os mitos antigos e actuais (Mitoloxía).	Recoñecer a pervivencia do mítico na nosa cultura.	CCEC

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer e comparar as características da relixiosidade grega coas actuais (Mitoloxía).	Enumerar e explicar as características da relixión grega en relación coas actuais.	CSC
Explicar os fundamentos da relixiosidade romana e distinguir entre a relixión oficial e os cultos privados (Mitoloxía).	Distinguir a relixión oficial de Roma dos cultos privados, explicando os trazos que lle son propios.	CSC
Coñecer as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cós seus modelos clásicos (Arte).	Recoñecer os trazos básicos da arte clásica nas manifestacións artísticas antigas e actuais.	CC
Identificar as características máis salientables da arquitectura grecorromana en relación cós edificios máis singulares (Arte)	Recoñecer as características esenciais da arquitectura grega e romana, identificando a orde á que pertencen.	CCEC
Coñecer as creacións urbanísticas e a rede viaria romanas (Arte).	Describir as características, elementos e función das obras públicas romanas.	CSC
Coñecer as manifestacións escultóricas da arte grega e romana ó longo da Antigüidade e identificar a súa temática (Arte).	Recoñecer esculturas gregas e romanas e encadralas nun período histórico.	CCEC
Coñecer a cerámica, pintura e mosaico (Arte).	Recoñecer as características fundamentais da cerámica, pintura e mosaico.	CCEC

O instrumento principal será a realización de exames periódicos. Serán dous por avaliación e de tipo test. Incluirán 24 cuestións relativas a aspectos de historia, cultura e civilización (8 puntos) e 6 cuestións relativas ao léxico (2 puntos). Realizarase un desconto de 1 punto por cada tres cuestións sen resposta e de 0,5 por cada resposta incorrecta. Para obter o aprobado será preciso que a media aritmética dos dous sexa de polo menos 5 puntos, coas seguintes limitacións:

-Non se fará media cunha cualificación inferior a 3 puntos.

-Só se pode suspender o 1º exame, sempre con 3 puntos ou máis.

-É obrigatorio aprobar o último exame de cada avaliación.

Para obter o aprobado final, a media aritmética das tres avaliacións deberá ser igual ou superior a 5 puntos, ben entendido que só se pode ter una avaliación suspensa (1ª ou 2ª). É obrigatorio aprobar a última avaliación. Pódense realizar cantas recuperacións se considere oportuno, pero en ningún caso se obterá nelas una cualificación superior a 5 puntos. En Xuño haberá una recuperación da avaliación ou avaliacións suspensas, na que non se poderá obter máis de 5.

Nas recuperacións será preciso responder correctamente a un mínimo de 18 cuestións.

Compre advertir que a cualificación final pode verse modificada en base á correcta realización das actividades que se indiquen e á actitude e esforzo amosados polo alumnado. Cada tres veces que o alumnado non realice as tarefas indicadas lle serán deducidos 0,5 puntos da nota da avaliación correspondente.

Polo que respecta ó exame de Setembro, abranguerá a totalidade da materia e poderanse obter cualificacións de 1 a 10. Para obter o aprobado abondará con responder correctamente a 15 cuestións.

O alumnado que sexa sorprendido copiando ou tratando de facelo quedará suspenso na avaliación correspondente. Asímesmo, non se realizarán exames fora de data sen xustificación médica.

Compre advertir que a falta de asistencia a clase de xeito reiterado e inxustificado fai imposible a correcta aplicación dos criterios de avaliación, polo tanto, o alumnado que supere o número máximo de faltas inxustificadas estipulado polo Centro perderá o dereito a ser avaliado de xeito ordinario. Nese caso, o devandito alumnado só poderá examinarse nas probas finais da convocatoria ordinaria ou, se é o caso, extraordinaria.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

- Principais prefixos e sufixos de orixe grecolatina.
- Principais latinismos.
- Principais linguas e familias lingüísticas procedentes do indoeuropeo; principais linguas romances.
- Etapas da historia de Grecia e Roma.
- Institucións políticas e órganos de goberno de Grecia e Roma.
- As clases sociais en Grecia e Roma.
- A Hispania romana.
- A épica, lírica e drama en Grecia e Roma.
- A filosofía en Grecia: presocráticos, sofistas, Sócrates, Platón, Aristóteles e as escolas helenísticas.
- A relixión en Grecia e Roma; principais deuses e heroes.
- Principais manifestacións artísticas en Grecia e Roma: arquitectura, escultura, cerámica grega e pintura e mosaico romano.

PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INICIAL:

Realizarase unha pequena proba consistente na lectura dun pequeno texto relacionado con algún aspecto do mundo clásico, seguido da resposta a unha serie de cuestións, có obxecto de valorar a capacidade de comprensión e síntese e tamén a expresión, sintaxe, ortografía, etc.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:

Se procede, adoptaránse as medidas necesarias para garantir o seguemento da clase ó alumnado con necesidades educativas especiais (facilitarlles soportes informáticos e/ou adaptarlles os exames e/ou actividades).

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES:

O alumnado coa materia pendente realizará un único exame en Abril de 2019, na data a determinar. O devandito exame versará sobre a totalidade da materia (os apuntes están a disposición dos/as interesados/as na web do Centro e na Aula Virtual) e será de tipo test cun 20% de cuestións sobre léxico e o 80% restante sobre o resto dos temas tratados no curso. Para obter o aprobado, será preciso obter una cualificación total non inferior a 5 puntos. As cualificacións poderán oscilar entre 1 e 10.

O devandito exame poderá ser substituído pola entrega de dous traballos (en Febreiro e Maio), que versarán sobre dous temas a escoller entre os impartidos durante o curso).

O alumnado que non consiga acadar o aprobado deberá realizar un examen final nas mesmas condicións que o anterior no mes de Maio, na data que determine a Xefatura de Estudos do Centro.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS:

Se procede levaranse a cabo, mesmo en colaboración con outros departamentos, visitas a museos e/ou recintos arqueolóxicos. A realización das devanditas visitas estará condicionada ao comportamento do alumnado e á dispoñibilidade de datas e profesorado acompañante, e será notificada ó Consello Escolar e a todos/as interesados/as con antelación dabondo.

INSTRUMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN:

A programación será obxecto de permanente revisión, có obxecto de poder correxir cada curso académico os aspectos que sexan mellorables.

LATÍN 4º DE E. S. O:

ÍNDICE:

-INTRODUCCIÓN.

-OBXECTIVOS DA ETAPA.

-OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA.

-CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL.

-AS COMPETENCIAS CLAVE NA LOMCE.

-ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

-ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

-A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA.

-METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES.

-CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.

-PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

-MÍNIMOS ESIXIBLES.

-MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

-PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES.

-ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

-PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN.

INTRODUCCIÓN:

O estudo do latín en 4º da E. S. O ten carácter optativo. Tendo en conta que non todo o alumnado que curse latín en 4º o cursará no Bacharelato, compre darlle á materia un tratamento que garanta una aproximación á lingua latina ao alumnado que non ten intención de volver a cursalo pero tamén una base aceptable ao alumnado que continúe cos seus estudos de Latín.

Así, tratarase de proporcionar ao alumnado un coñecemento aceptable da morfoloxía latina e tamén unas nocións básicas de sintaxe e traducción. Asímesmo, compre proporcionar ao alumnado un panorama amplo dabondo sobre a civilización e historia de Roma, insistindo sobre todo no legado cultural.

Có obxecto de facer máis atractivo o estudo da materia, tratarase de compaxinar as explicacións tradicionais con métodos máis modernos, como poden ser lectura e traducción de cómics, pasatempos, xogos interactivos, etc.

OBXECTIVOS DA ETAPA (cf. “Cultura Clásica).

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA:

-Que o alumnado obteña un coñecemento aceptable da morfoloxía latina, así como de nocións básicas de sintaxe e traducción de frases e textos sinxelos, aínda que de progresivo nivel de dificultade, con independencia dos seus estudos posteriores.

-Que o alumnado obteña un coñecemento aceptable do léxico latino aplicado a distintos campos do saber, así como da evolución das palabras.

-Que o alumnado adquira un coñecemento tal da civilización, historia e legado cultural de Roma que lle permita ser consciente da verdadeira importancia do mundo clásico na actualidade.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL:

-1ª AVALIACIÓN:

-INTRODUCCIÓN: O LATÍN, UNHA LINGUA INDOEUROPEA:

1-O indoeuropeo.

2-A historia da lingua latina:

a-A expansión do latín.

b-Latín culto e latín vulgar.

3-Historia da escritura.

4-Alfabeto e pronuncia do latín.

a-O alfabeto latino.

b-A pronuncia do latín.

5-A acentuación.

6-Os números romanos.

7-A formación do léxico nas linguas romances.

I-A HISTORIA DE ROMA.

II-HISPANIA, UNHA PROVINCIA ROMANA.

III-REGRAS DA EVOLUCIÓN DO LATÍN ÁS LINGUAS ROMANCES (I).

IV-LEXEMAS DE ORIXE LATINA (I).

V-LATINISMOS (I).

VI-O VERBO LATINO.

VII-TEMPOS DO TEMA DE INFECTUM DE INDICATIVO.

VIII-OS CASOS LATINOS; A DECLINACIÓN.

IX-A 1ª DECLINACIÓN.

X-A ORDE DAS PALABRAS NA ORACIÓN.

XI-TEMPOS DO TEMA DE PERFECTO DE INDICATIVO (I).

XII-A 2ª DECLINACIÓN.

XIII-ADXECTIVOS 2.1.2.

-2ª AVALIACIÓN:

I-AS CLASES SOCIAIS.

II-A ORGANIZACIÓN POLÍTICA.

III-O EXÉRCITO.

IV-REGRAS DA EVOLUCIÓN DO LATÍN ÁS LINGUAS ROMANCES (II).

IV-LEXEMAS DE ORIXE LATINA (II)

V-LATINISMOS (II).

VI-TEMPOS DO TEMA DE PERFECTO DE INDICATIVO (II).

VII-A 3ª DECLINACIÓN.

VIII-ADXECTIVOS DA 3ª DECLINACIÓN.

IX-PRONOMES PERSOAIS.

X-NUMERAIS.

XI-TEMPOS DO TEMA DE INFECTUM DE SUBXUNTIVO.

XII-ORACIÓNS COORDINADAS COPULATIVAS E ADVERSATIVAS.

-3ª AVALIACIÓN:

I-A RELIXIÓN.

II-A FAMILIA E A EDUCACIÓN.

III-LEGER E TEMPO LIBRE.

IV-REGRAS DA EVOLUCIÓN DO LATÍN ÁS LINGUAS ROMANCES (III).

V-LEXEMAS DE ORIXE LATINA (III)

V-LATINISMOS (III).

VI-TEMPOS DO TEMA DE PERFECTO DE SUBXUNTIVO.

VII-A 4ª DECLINACIÓN.

VIII-A 5ª DECLINACIÓN.

IX-OS PRONOMES DEMOSTRATIVOS.

X-O INFINITIVO.

XI-O PARTICIPIO.

AS COMPETENCIAS CLAVE NA LOMCE (cf. “Cultura Clásica).

ACCÍONS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC (cf. “Cultura Clásica”).

ACCÍONS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR (cf. “Cultura Clásica”).

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA (cf. “Cultura Clásica”).

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES:

Non se empregará ningún libro de texto. Os apuntes serán subidos polo/a profesor/a á Aula Virtual e descargados polo alumnado. Aqueles/as que non teñan ordenador e/ou conexión a Internet terán á súa disposición unha copia fotocopiabile dos devanditos apuntes.

Alternarase a explicación teórica das cuestións lingüísticas coa realización de tarefas axeitadas (serán realizadas na clase baixo a supervisión do/a profesor/a e tidas en conta para a nota da avaliación) e a lectura dos textos (cuestións de literatura e historia e textos traducidos en relación con elas).

Realizaranse tamén outro tipo de actividades (lectura de cómics en latín, proxección de diapositivas, películas, documentais, etc).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer e localizar en mapas o marco xeográfico da lingua latina (O latín, orixe das linguas romances).	Sinalar sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa a civilización romana)	CMCCT
Coñecer a orixe das linguas faladas en España e Europa (O latín, orixe das linguas romances).	Identificar as linguas que se falan en España e Europa, distinguindo entre romances e non romances e situalas nun mapa.	CSC
Distinguir as principais etapas da evolución do latín (O latín, orixe das linguas romances).	Realizar un eixe cronolóxico no que se delimiten as etapas do latín.	CMCCT
Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos (O latín, orixe das linguas romances).	Identificar e relacionar palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos.	
Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas da pronuncia en latín (Sistema da lingua latina)	Ler en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.	CCL
Coñecer e aplicar as regras fundamentais da evolución fonética do latín ao galego e castelán partindo dos étimos latinos (Sistema da lingua latina).	Realizar evolucións de termos latinos ao galego e castelán.	CCL

Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Distinguir e clasificar distintos tipos de palabras (Morfoloxía).	Distinguir palabras variables e invariables explicando os trazos que permiten identificalas.	CAA
Comprender os conceptos de declinación e conxugación (Morfoloxía).	Definir os conceptos de declinación e conxugación.	CAA
Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente (Morfoloxía).	Declinar palabras e sintagmas aplicando o paradigma de declinación correcto.	CCL
Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente (Morfoloxía).	Identificar as conxugacións verbais e clasificar os verbos segundo a súa conxugación a partir do enunciado.	CAA
Recoñecer as formas dos tempos verbais formadas a partir dos distintos temas (Morfoloxía).	Identificar correctamente os tempos derivados de cada un dos temas verbais. Traducir ao galego e castelán formas verbais latinas.	CAA CCL
Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración (Sintaxe).	Analizar morfosintácticamente frases e textos adaptados identificando as categorías gramaticais das palabras con flexión e explicando as súas funcións.	CMCCT

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer os nomes e función dos casos latinos (Sintaxe).	Traducir correctamente os casos latinos presentes nas frases e textos.	CCL
Recoñecer as regras da concordancia no latín e a súa correspondencia co galego e castelán (Sintaxe).	Recoñecer nas frases e textos as regras da concordancia latina.	CCL
Recoñecer e clasificar os tipos de oracións (Sintaxe).	Comparar e clasificar os distintos tipos de oracións.	CMCCT
Aplicar coñecementos básicos de morfosintaxe para iniciarse na tradución (Textos).	Traducir frases e textos adaptados.	CCL
Recoñecer os principais prefixos, sufixos e latinismos (Léxico).	Identificar o significado dos principais prefixos, sufixos e latinismos.	CMCCT
Coñecer as regras básicas da evolución de palabras (Léxico)	Explicar a evolución de palabras do latín ao galego e castelán aplicando as regras da evolución.	CAA CCL
Coñecer os trazos fundamentais da historia, cultura e civilización romanas (Roma: historia, cultura e civilización)	Identificar e explicar diferentes aspectos da historia, cultura e civilización romanas.	CSC/CAA/CD CSIEE/CCEC/CMCCT.

O procedemento fundamental será a realización de dous exames por trimestre, que incluírán cuestións de morfoloxía (4 puntos), léxico (1 punto), evolución de palabras (1 punto) análise e tradución (3 puntos) e sobre historia, cultura e civilización (1 punto). A nota final será a media aritmética dos devanditos exames, pero non se fará a devandita media con menos de 3 puntos, sendo, ademáis, obrigatorio aprobar o

último exame e obter una nota media igual ou superior a 5 puntos. O alumnado suspenso terá dereito a unha recuperación, pero non obterá, en ningún caso, unha cualificación superior a 5.

Ó alumnado que non realice as tarefas encomendadas na clase lle serán deducidos da nota da Avaliación correspondente 0,5 puntos por cada tres veces que non as faga.

A nota final será a media aritmética das tres avaliacións. Para obter o aprobado, a devandita media debe ser igual ou superior a 5 e hai que aprobar polo menos dúas avaliacións, sendo obrigatorio aprobar a última. Compre advertir que tanto a devandita nota final como a de cada avaliación poderá verse suxeita a retoques ou modificacións atendendo á actitude e esforzo amosados polo alumnado.

O exame de Setembro responderá ó mesmo modelo dos outros e versará sobre a totalidade da materia impartida durante o curso. A nota poderá oscilar entre 1 e 10.

O alumnado que sexa sorprendido copiando ou tratando de facelo quedará suspenso na avaliación correspondente. Asímesmo, non se realizarán exames fora de data sen xustificación médica.

Compre advertir que a falta de asistencia a clase de xeito reiterado e inxustifico fai imposible a correcta aplicación dos criterios de avaliación, polo tanto, o alumnado que supere o número máximo de faltas inxustificadas estipulado polo Centro perderá o dereito a ser avaliado de xeito ordinario. Nese caso, o devandito alumnado só poderá examinarse nas probas finais da convocatoria ordinaria ou, se é o caso, extraordinaria.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

-As 5 declinacións. A declinación dos pronomes persoais e demostrativos. A declinación dos adxectivos 2. 1. 2.

-Conxugación completa, en indicativo e subxuntivo da voz activa dos verbos regulares. Conxugación completa de SUM.

-Análise e traducción de frases e textos sinxelos.

-Léxico: prefixos, sufixos e latinismos.

-Principais regras da evolución de palabras.

-Historia e civilización: etapas da historia de Roma, a Hispania romana, a vida cotiá, a mitoloxía e erelixión romana.

-Literatura: épica, lírica, comedia e oratoria.

PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL:

O alumnado realizará unha pequena proba consistente na resposta a unha serie de cuestións sobre morfoloxía verbal e análise sintáctico dunha serie de frases sinxelas, ambas en castelán ou galego, có obxecto de comprobar o nivel acadado en morfoloxía e sintaxe en cursos anteriores.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (cf. “Cultura Clásica”)

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES:

Dado que a materia se cursa por 1ª vez en 4º de ESO, non hay alumnado con ela pendiente.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS (cf “Cultura Clásica”).

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN (cf “Cultura Clásica”).

LATÍN I (1º DE BACHARELATO)

-ÍNDICE:

INTRODUCCIÓN.

OBXECTIVOS DA ETAPA.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL.

ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA.

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.

PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN.

INTRODUCCIÓN:

A materia Latín I é obrigatoria no Bacharelato de Humanidades, poidendo optar polo mesmo tanto alumnado que tivera cursado Latín en 4º de ESO como alumnado que nunca o estudou con anterioridade (aínda que se recomenda cursalo en 4º de ESO no caso de que pretenda cursarse en 1º de Bacharelato) Por isto, compre volver a estudar os contidos correspondentes a 4º de ESO e engadir outros novos, de progresivo nivel de dificultade, de tal xeito que o alumnado acade un coñecemento aceptable da morfoloxía e sintaxe latinas, léxico latino, evolución de palabras e dos aspectos máis importantes da cultura e civilización romanas, así como certa soltura na tradución de frases e textos de certa dificultade.

OBXECTIVOS DA ETAPA:

-Asumir responsablemente os deberes, coñecer e exercer os dereitos no respecto cara ós demais, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre persoas e grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos das persoas como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercizo da cidadanía democrática.

-Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para una realización eficaz das tarefas de aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

-Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles/elas.

-Rexeitar os estereotipos que suponen discriminación entre homes e mulleres.

-Fortalecer as capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas relacións cós demais e rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacíficamente os conflitos.

-Desenvolver destrezas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos e una preparación no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e comunicación.

-Concebir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.

-Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en sí mesmo/as, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

-Comprender e expresar correctamente na lingua ou linguas propias textos e mensaxes complexas e afondar no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.

-Comprender e expresarse axeitadamente nunha ou máis linguas estranxeiras.

-Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e historia propias e dos demais, así como o patrimonio artístico e cultural.

-Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e do dos demais, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar críticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e do medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e mellora.

-Aprezar a creación artística e comprender a linguaxe nas distintas manifestacións artísticas, empregando diversos medios de expresión e representación.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:

-Que o alumado acade un bo coñecemento da morfoloxía e sintaxe, así como da análise e tradución de frases e textos de certa dificultade.

-Que o alumnado acade un bo coñecemento do léxico latino aplicado aos distintos campos do saber, así como das regras da evolución das palabras.

-Que o alumnado acade un coñecemento tal da civilización, historia e legado cultural de Roma que lle permita ser consciente da verdadeira importancia do mundo clásico na actualidade.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL:

-1ª AVALIACIÓN:

I-INTRODUCCIÓN: O LATÍN.

II-A ORIXE DE ROMA.

III-A MONARQUÍA.

IV-A REPÚBLICA.

V-O IMPERIO.

VI-A HISPANIA ROMANA.

VII-ALFABETO E PRONUNCIA.

VIII-EVOLUCIÓN DE PALABRAS (I).

IX-PREFIXOS E SUFIXOS (I).

X-LATINISMOS (I).

XI-O VERBO LATINO: TEMPOS DE “INFECTUM” DE INDICATIVO EN VOZ ACTIVA.

XII-A DECLINACIÓN; OS CASOS LATINOS.

XIII-A 1ª DECLINACIÓN.

XIV-A ORDE DAS PALABRAS NA ORACIÓN.

XV-O VERBO LATINO: TEMPOS DE “PERFECTUM” DE INDICATIVO EN VOZ ACTIVA.

XVI-A 2ª DECLINACIÓN.

XVII-ADXECTIVOS 2.1.2.

XVIII-COMPLEMENTOS CIRCUNSTANCIAS DE LUGAR E TEMPO.

-2ª AVALIACIÓN:

I-OS DEUSES OLÍMPICOS.

II-A RELIXIÓN EN ROMA.

III-ÓRGANOS DE GOBERNO.

IV-OBRAS PÚBLICAS.

V-A FAMILIA.

VI-EVOLUCIÓN DE PALABRAS (II).

VII-PREFIXOS E SUFIXOS (II).

VIII-LATINISMOS (II).

IX. AS DECLINACIONS 4ª E 5ª

X-O VERBO LATINO: TEMPOS DE "INFECTUM" DE SUBXUNTIVO EN VOZ ACTIVA.

XI-OS PRONOMES PERSOALS.

XII-A 3ª DECLINACIÓN.

XIII-ADXECTIVOS DA 3ª DECLINACIÓN.

XIV-GRAOS DO ADXECTIVO.

XV-O VERBO LATINO: TEMPOS DE "PERFECTUM" DE SUBXUNTIVO EN VOZ ACTIVA.

XVI-PRONOMES DEMOSTRATIVOS.

XVIII-O PRONOME RELATIVO; ORACIONS DE RELATIVO.

-3ª AVALIACIÓN:

I-OS ESPECTÁCULOS PÚBLICOS.

II-AS ARTES PLÁSTICAS.

III-A CASA.

IV-A VIDA COTIÁ ROMANA.

V-EVOLUCIÓN DE PALABRAS (III).

VI-PREFIXOS E SUFIXOS (III).

VII-LATINISMOS (III).

VIII-PRONOMES INTERROGATIVOS.

IX-PRONOMES INDEFINIDOS.

X-OS NUMERAIS.

XI O VERBO LATINO: A VOZ PASIVA.

XII-O INFINITIVO; ORACIÓNS DE INFINITIVO.

XIII-O PARTICIPIO; CONSTRUCCIÓNS DE PARTICIPIO.

XIV-VALORES DE UT.

XV-VALORES DE CUM

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC:

Levarase a cabo mediante actividades de busca en Internet, presentacións en Power Point e proxección de fragmentos de películas e documentais.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR:

Adicaráse un tempo á lectura e traducción de textos latinos. O traballo do alumnado na clase será tido en conta para modificar ou retocar as cualificacións nas distintas avaliacións e na avaliación final.

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA:

Tratarase de mellorar a convivencia escolar e polo tanto evitar conflitos. Con tal fin, compre fomentar no alumnado certos valores, sobre todo a toleranza e o respecto á diversidade, por razón de raza, sexo, relixión, ideoloxía e situación socio-económica.

Neste sentido resultarán moi útiles a lectura e traducción de textos latinos e o visionado de fragmentos de películas e documentais, xa que neles aparecen reflectidos moitos aspectos da historia e cultura clásicas e resulta moi útil a comparación con eses mesmos aspectos da cultura actual. As devanditas actividades propiciarán a reflexión e o debate e, en consecuencia, a concienciación por parte do alumnado do feito de que han de adoptar certos valores.

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES:

Non se empregará ningún libro de texto. Os apuntes serán subidos á Aula Virtual e descargados polo alumnado. Aqueles/as que teñan impedimentos e/ou dificultades para facelo terán á súa disposición una copia fotocopiabile.

Alternarase a exposición teórica das cuestións lingüísticas coa realización baixo supervisión de tarefas axeitadas (serán tidas en conta para a nota das avaliacións) e coa explicación de temas de cultura e civilización (proxección de presentacións fotográficas, fragmentos de películas e documentais, etc).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer e localizar en mapas o marco xeográfico da lingua latina (O latín, orixe das linguas romances).	Localizar nun mapa o marco xeográfico da lingua latina e a súa expansión, delimitando os seus ámbitos de influencia.	CMCCT
Coñecer as orixes das linguas faladas na Península Ibérica, clasificalas e localizalas (O latín, orixe das linguas romances).	Identificar as linguas que se falan na Península Ibérica, diferenciando as romances das non romances.	CSC

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos (O latín, orixe das linguas romances).	Recoñecer e distinguir a partir do étimo latino cultismos, semicultismos e termos patrimoniais.	CCL
Coñecer e aplicar as regras fundamentais da evolución fonética do latín ao galego e castelán partindo dos étimos latinos (O latín, orixe das linguas romances).	Realizar evolucións de termos latinos ó galego e castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución.	CCL
Distinguir as principais etapas na evolución do latín dende a súa orixe ata os nosos días (O latín, orixe das linguas romances).	Realizar un eixe cronolóxico que delimite as etapas do latín e citar os autores máis importantes de cada periodo. . Demostrar a presenza do latín no S XXI en distintos campos.	CMCCT CMCCT
Describir as características principais e delimitar o marco xeográfico das linguas romances no mundo (O latín, orixe das linguas romances).	Describir as características fundamentais das linguas romances faladas hoxe no mundo e delimitar nun mapa os territorios nos que se falan.	CMCCT
Coñecer o alfabeto latino (Sistema da lingua latina).	Explicar a orixe do alfabeto latino.	CAA
Explicar a orixe do alfabeto latino.	Ler con pronuncia e acentuación correctas textos latinos identificando e reproducindo exemplos de diferentes tipos de pronuncia.	CCL

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer, identificar e distinguir os distintos formantes das palabras (Morfoloxía)	Descompoñer palabras nos seus distintos formantes, diferenciando lexemas e morfemas.	CMCCT
Distinguir os diferentes tipos de palabras a partir do seu enunciado (Morfoloxía).	Distinguir palabras variables e invariables explicando os trazos que permiten identificarlas.	CAA
Distinguir palabras variables e invariables explicando os trazos que permiten identificarlas.	Definir os conceptos de declinación e conxugación. Declinar e/ou conxugar correctamente palabras propostas segundo a súa categoría, explicando e ilustrando con exemplos as características que diferencian os conceptos de declinación e conxugación.	CAA CD
Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente (Morfoloxía).	Enunciar e declinar correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoos segundo a súa categoría e declinación.	CCAA
Analizar o funcionamento dos temas verbais latinos e as formas dos tempos verbais formados a partir deles, tanto en activa como en pasiva (Morfoloxía).	Explicar o uso dos temas verbais latinos, identificando as formas derivadas de cada un deles. Cambiar de voz as formas verbais identificando os formantes de este accidente verbal.	CCAA CD

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Diferenciar entre as formas persoais e non persoais do verbo e recoñecer as categorías gramaticais presentes en cada unha delas (Morfoloxía).	Distinguir formas persoais e non persoais dos verbos explicando os trazos que permiten identificalas e definindo criterios para clasificalas.	CAA
Traducir ó galego e castelán as formas verbais latinas e comparar os distintos sistemas verbais (Morfoloxía).	Traduce correctamente ó galego e castelán diferentes formas verbais latinas. Comparar os diferentes tempos e modos verbais do latín cós do galego e castelán.	CCL CAA
Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración (Sintaxe).	Analizar morfosintácticamente frases e textos de dificultade graduada, identificando as categorías gramaticais das palabras con flexión e explicando as súas funcións na oración.	CMCCT
Coñecer os nomes dos casos e as funcións que realizan e traducilos axeitadamente (Sintaxe).	Enumerar os nomes dos casos explicando as función que realizan e ilustrando con exemplos a forma axeitada de traducilos.	CAA
Recoñecer as regras da concordancia (Sintaxe).	Recoñecer nas frases e textos as regras da concordancia.	CCL
Recoñecer e clasificar os tipos de oracións (Sintaxe).	Comparar e clasificar distintos tipos de oracións identificandoe explicando as súas características.	CMCCT CAA
Coñecer as funcións das formas non persoais e traducir correctamente as súas construcións (Sintaxe):	Identificar as distintas funcións das formas non persoais dentro da oración, comparando distintos exemplos do seu uso.	CAA

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu periodo correspondente e realizar eixes cronolóxicos (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Describir o marco histórico no que xorde e se desenvolve a civilización romana sinalando distintos periodos dentro do mesmo e identificando as conexións con outras civilizacións. Distinguir as diferentes etapas da historia de Roma explicando os seus trazos esenciais. Saber enmarcar determinados feitos históricos na civilización e periodo histórico correspondente. Poder elaborar eixes cronolóxicos con fitos relevantes, consultando diferentes fontes de información. Describir os principais fitos históricos e os aspectos máis significativos da civilización latina e analizar a súa influencia no devir histórico posterior.	CCEC CSC CAA CD CSC
Coñecer os feitos históricos da romanización (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Explicar a romanización de Hispania e Gallaecia describindo as súas causas e delimitando as súas distintas fases.	CSC
Recoñecer as pegadas da romanización nos xacementos arqueolóxicos e museos (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Identificar e sinalar nun mapa os restos arqueolóxicos máis salientables da civilización romana.	CAA

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer a organización socio-política de Roma e recoñecer a súa pervivencia actual (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Describir as formas que caracterizan as formas de organización do sistema político romano.	CSIEE
Coñecer os aspectos principais da vida cotiá en Roma (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Comparar aspectos da vida cotiá en Roma con eses mesmos aspectos na actualidade.	CSC
Coñecer os principais deuses, e heroes da mitoloxía grecolatina (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Identificar os principais deuses, e heroes da mitoloxía grecolatina, indicando as súas características.	CCEC
Coñecer e comparar as características da relixiosidade e relixión latinas coas actuais (Roma: historia, cultura, arte e civilización).	Distinguir a relixión oficial dos cultos privados.	CSC
Coñecer as principais manifestacións artísticas romanas (Roma: historia, arte, cultura e civilización).	Describir as características das principais manifestacións artísticas romanas.	CD/CCEC
Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias (Textos).	Utilizar mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global.	CAA
Utilizar de forma correcta manuais e iniciarse no uso do dicionario (Textos).	Utilizar correctamente o dicionario para localizar o significado de palabras que entrañen dificultade.	CAA

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Realizar a través dunha lectura comprensiva análise e comentario do contido e estrutura de textos orixinais, adaptados ou traducidos (Textos).	Realizar comentarios sobre os trazos principais dos textos seleccionados.	CSC
Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia (Léxico).	Deducir o significado de termos latinos non estudados a partir do contexto ou palabras da lingua propia.	CAA
Coñecer os principais prefixos, sufixos e latinismos (Léxico).	Identificar e explicar o significado dos principais prefixos, sufixos e latinismos.	CMCCT/CLC
Coñecer as principais regras da evolución das palabras latinas ás linguas propias (Léxico).	Aplicar as regras básicas para explicar a evolución de palabras latinas ás das linguas propias.	CAA

O procedemento fundamental será a realización de dous exames por trimestre, que incluírán cuestións de morfoloxía (4 puntos), léxico (1 punto), evolución de palabras (1 punto), análise e tradución (3 puntos) e sobre cultura e civilización (1 punto). A nota final será a media aritmética dos devanditos exames, pero non se fará media con menos de 3 puntos, sendo ademáis obrigatorio aprobar o último exame de cada avaliación e obter na media una cualificación igual ou superior a 5 puntos. O alumnado suspenso terá dereito a unha recuperación, pero non obterá, en ningún caso, máis de 5. Á devandita recuperación poderá presentarse tamén o alumnado que desexe subir nota (máximo 1 punto).

Ó alumnado que non realice as tarefas encomendadas na clase lle serán deducidos da nota da Avaliación correspondente 0,5 puntos por cada 3 veces que non as faga.

A nota final será a media aritmética das tres avaliacións. Para acadar o aprobado final, a devandita media deberá ser igual ou superior a 5 e hai que aprobar polo menos dúas avaliacións, sendo obrigatorio o aprobado na última. Compre advertir que tanto a devandita nota final como a de cada avaliación poderá verse suxeita a retoques ou modificacións atendendo á actitude e esforzo amosados polo alumnado. O alumnado que non acade o aprobado terá dereito a unha repesca final na que non se obterá unha cualificación superior a 5. Á devandita repesca poderá presentarse tamén o alumnado que desexe subir nota (máximo 1 punto).

O exame de Setembro responderá ó mesmo modelo dos outros e versará sobre a totalidade da materia impartida durante o curso. A nota poderá oscilar entre 1 e 10.

O alumnado que sexa sorprendido copiando ou tratando de facelo quedará suspenso. Asímesmo, non se realizarán exames fora de data sen xustificación médica.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

-As 5 declinacións.

-Declinación dos pronomes.

-Declinación dos adxectivos.

-Graos do adxectivo.

-Conxugación completa en activa e pasiva das conxugacións regulares.

-Conxugación completa de SUM.

-Construcións de infinitivo e participio.

-Oracións simples.

-Oracións coordinadas.

-Oracións subordinadas adxectivas de relativo.

-Análise e tradución de frases e textos de certa dificultade.

-Prefixos, sufixos e latinismos.

-Principais regras da evolución de palabras.

-Etapas da historia de Roma.

-A Hispania romana.

-Os órganos de goberno.

-A vida cotiá.

-Mitoloxía e relixión.

PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL (cf “Latín 4º de ESO).

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (cf “Cultura Clásica” e “Latín 4º de ESO).

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES:

Non hai alumnado con Latín de 4º de ESO pendente.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS (cf “Cultura Clásica” e “Latín 4º de ESO).

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN (cf “Cultura Clásica” e “Latín 4º de ESO”).

LATÍN II (2º DE BACHARELATO)

-ÍNDICE:

INTRODUCCIÓN.

OBXECTIVOS DA ETAPA.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DA MATERIA.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA.

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.

PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN.

INTRODUCCIÓN:

A materia Latín II é obrigatoria en 2º de Bacharelato de Humanidades, obrigatoria na ABAU e supón a continuación de Latín I, cursado en 1º. Neste curso, compre repasar os contidos estudados no curso anterior e engadir outros novos de progresivo nivel de dificultade, de xeito que o alumnado acade un bo coñecemento da morfoloxía e sintaxe latinas, léxico e regras da evolución de palabras, dos principais xéneros literarios latinos e unha destreza na traducción de textos con dicionario, que lles permita enfrentarse con éxito ás probas ABAU.

OBXECTIVOS DA ETAPA (cf “Latín I”).

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:

- Que o alumnado adquira un bo dominio da morfosintaxe latina.
- Que o alumnado adquira una destreza na traducción de textos con dicionario.
- Que o alumnado acade un bo coñecemento do léxico latino aplicado aos distintos campos do saber, así como das regras da evolución de palabras.
- Que o alumnado acade un bo coñecemento dos principais xéneros literarios e autores latinos.

CONTIDOS E DISTRIBUCIÓN TEMPORAL:

-1ª AVALIACIÓN:

-LITERATURA:

-O TEATRO (PLAUTO).

-A HISTORIOGRAFÍA (TITO LIVIO).

-LÉXICO (latinismos, helenismos, formantes, composición e derivación).

- TOPÓNIMOS (I).

-MORFOLOXÍA:

-REPASO DE CONTIDOS DO CURSO ANTERIOR (declinacións 1ª e 2ª, adxectivos 2. 1. 2, pronomes persoais e posesivos e conxugación do tema de *infectum* en voz activa de *AMO*, *MONEO*, *LEGO*, *AUDIO*, *CAPIO* e tema de *infectum* de *SUM*).

-PARTICULARIDADES DAS DECLINACIÓNS 1ª E 2ª.

-CONXUGACIÓN DE *POSSUM* E *PROSUM*.

-VERBOS DEFECTIVOS E IMPERSOAIS.

-INFINITIVOS.

-PARTICIPIOS.

-SINTAXE:

-O NOMINATIVO.

-O VOCATIVO.

-A CONCORDANCIA SUXEITO-PREDICADO E ATRIBUTO-SUXEITO.

-PROPOSICIÓN COORDINADAS E XUSTAPOSTAS.

-CONSTRUCCIÓN DE PARTICIPIO.

-CONSTRUCCIÓN DE INFINITIVO.

-PROPOSICIÓN SUBORDINADAS SUBSTANTIVAS OU COMPLETIVAS (introducidas por *UT/NE*, *QUIN*, *QUOMINUS*, *QUOD*).

-PROPOSICIÓN INTERROGATIVAS.

-TRADUCCIÓN DE TEXTOS (EUTROPIO E FEDRO).

-2ª AVALIACIÓN:

-LITERATURA:

-A ORATORIA (CICERÓN)

-A ÉPICA (VIRXILIO).

-LÉXICO (latinismos, helenismos, formantes, composición e derivación).

-TOPÓNIMOS (II).

-MORFOLOXÍA:

-REPASO DE CONTIDOS DO CURSO ANTERIOR (3ª declinación, adxectivos da 3ª declinación, pronomes relativos, os numerais, conxugación do tema de *perfectum* en voz activa de *AMO, MONEO, LEGO, AUDIO* e *CAPIO* e do tema de *perfectum* de *SUM*).

-PARTICULARIDADES DA 3ª DECLINACIÓN.

-CONXUGACIÓN DE *VOLO, NOLO* E *MALO*.

-O IMPERATIVO.

-VERBOS DEPOÑENTES, SEMIDEPONENTES E DEPOÑENTES PASIVOS.

-XERUNDIO, XERUNDIVO E SUPINO.

-A CONXUGACIÓN PERIFRÁSTICA ACTIVA.

-SINTAXE:

-O ACUSATIVO.

-O XENITIVO.

-PROPOSICIÓN SUBORDINADAS ADXECTIVAS DE RELATIVO.

-PROPOSICIÓN ADVERBIAIS FINAIS.

-PROPOSICIÓN ADVERBIAIS CONSECUTIVAS.

-PROPOSICIÓN ADVERBIAIS TEMPORAIS.

-TRADUCCIÓN DE TEXTOS (EUTROPIO E FEDRO).

-3ª AVALIACIÓN:

-LITERATURA:

-A LÍRICA (HORACIO).

-LÉXICO (latinismos, helenismos, formantes, composición e derivación).

-TOPÓNIMOS (III).

-MORFOLOXÍA:

-REPASO DE CONTIDOS DO CURSO ANTERIOR (3ª declinación, graos do adxectivo, pronomes demostrativos, voz pasiva de *AMO, MONEO, LEGO, AUDIO* e *CAPIO*).

-PARTICULARIDADES DA 3ª DECLINACIÓN.

-A CONXUGACIÓN PERIFRÁSTICA PASIVA.

-SINTAXE:

-O DATIVO.

-O ABLATIVO.

-PROPOSICIÓN SUBORDINADAS ADVERBIAIS CONDICIONAIS.

-PROPOSICIÓN SUBORDINADAS ADVERBIAIS CONCESIVAS.

-PROPOSICIÓN SUBORDINADAS ADVERBIAIS COMPARATIVAS.

-A ATRACCIÓN MODAL.

-O ESTILO INDIRECTO.

-TRADUCCIÓN DE TEXTOS (EUTROPIO E FEDRO).

A EDUCACIÓN EN VALORES E O PLAN DE CONVIVENCIA (cf “Latín I”).

METODOLOXÍA E MATERIAIS CURRICULARES:

Non se empregará libro de texto. Os apuntes e textos serán subidos á Aula Virtual e descargados polo alumnado .Aqueles/as que teñan dificultades para facelo terán á súa disposición una copia fotocopiable.

Durante este curso será obrigatorio o uso dun diccionario escolar, polo que o alumnado deberá facerse con un.

Alternarase a explicación teórica coa realización baixo supervisión de exercicios de tradución de textos (que serán tidos en conta para as cualificacións) e coa explicación dos temas de léxico e literatura latina e a lectura de textos traducidos dos aautores estudados.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos (O latín, orixe das linguas romances).	Recoñecer e distinguir a partir do étimo latino termos patrimoniais, cultismos e semicultismos, explicando a evolución.	CCL
Coñecer e aplicar as regrasda evolución fonética do latín ao galego e castelán partindo dos étimos latinos (O latín, orixe das linguas romances).	Realizar evolucións de termos latinos ao galego e castelánaplicando as regras fonéticas de evolución. Explicar o proceso devolución dos termos latinos ás linguas romances sinalando cambios fonéticos comúns.	CCL CD
Analizar morfolóxicamente palabras nun texto (Morfoloxía)	Analizar morfolóxicamente palabras nun texto, identificando os seus formantes e sinalando o seu significado.	CMCCT

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Identificar, declinar e traducir todas as formas nominais e pronominais (Morfoloxía).	Identificar con seguridade e con axudado dicionario todo tipo de formas nominais e pronominais. Aplicar os coñecementos de morfoloxía nominal e pronominal para realizar traducións con axuda do dicionario.	CD CCL
Identificar, conxugar e traducir todas as formas verbais (Morfoloxía).	Identificar con seguridade e con axuda do dicionario todo tipo de formas verbais. Aplicar os coñecementos de morfoloxía verbal para realizar traducións con axuda do dicionario.	CD CCL
Coñecer e aplicar os coñecementos de sintaxe nominal e pronominal para a traducción de textos latinos (Sintaxe).	Utilizar axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal de un texto para efectuar correctamente a traducción.	CCL
Recoñecer e clasificar as oracións e as construcións sintácticas latinas (Sintaxe)	Recoñecer, distinguir e clasificar os tipos de oracións e construcións sintácticas latinas, relacionandoas con construción análogas nas linguas coñecidas.	CCL
Aplicar coñecementos de sintaxe na traducción de textos (Sintaxe)	Identificar na análise de frases e textos elementos sintácticos latinos para traducilos.	CCL

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Definir e comprender os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación (Sintaxe).	Definir e comprender os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación sinalando exemplos nos textos.	CAA
Recoñecer os diferentes tipos de oracións coordinadas e subordinadas (Sintaxe).	Recoñecer nos textos diferentes tipos de oracións compostas, así como os nexos que as caracterizan.	CAA
Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo (Sintaxe).	Identificar formas non persoais do verbo en frases e textos, traducíndoas e explicando as funcións que desempeñan.	CCL
Enumerar os principais factores de transmisión da literatura latina describindo os soportes da escritura na Antigüidade e a súa evolución (Literatura).	Nomear os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo.	CCEC
Coñecer as características dos xéneros literarios latinos, os seus autores e obras e a influencia posterior (Literatura).	Describir as características esenciais dos xéneros literarios latinos e identificar a súa presenza nos textos.	CAA
Coñecer os fitos esenciais da literatura latina como base da literatura europea (Literatura).	Realizar eixes cronolóxicos situando neles autores e obras.	CMCCT

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguindo xénero, época, características e estrutura (Literatura).	Realizar comentarios de textos latinos situándoos no tempo, explicando a súa estrutura e características esenciais, identificando o xénero ao que pertencen.	CCL
Establecer relación e paralelismos entre a literatura clásica e a posterior (Literatura).	Analizar o distinto uso que se fixo dos textos latinos, analizando a pervivencia dos xéneros e temas da literatura latina mediante exemplos na literatura contemporánea.	CSC
Traducir e interpretar textos latinos orixinais (Textos).	Analizar morfosintácticamente de xeito adecuado os textos para efectuar correctamente a traducción.	CCL
Utilizar o dicionario e buscar o termo máis apropiado (Textos).	Utilizar con seguridade e autonomía o dicionario para traducción de textos, identificando en cada caso o termo máis apropiado.	CD
Analizar e valorar correctamente a información gramatical incluída nos manuais e no dicionario (Textos).	Analizar e valorar correctamente a información gramatical incluída nos manuais e no dicionario para traducir correctamente un texto.	CD
Coñecer, identificar e traducir termos latinos do léxico literario, científico e filosófico (Léxico)	Identificar e explicar termos do léxico literario, científico e filosófico, traducindoos correctamente.	CCL

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Recoñecer os elementos léxicos latinos presentes nas linguas dos/as estudantes (Léxico).	Deducir o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto ou de palabras ou expresións coñecidas. Identificar a etimoloxía e coñecer o significado de palabras do léxico común e especializado.	CAA CD
Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado (Léxico).	Comprender e explicar de xeito correcto o significado de locucións e expresións latinas que perviviron na lingua falada ou especializada e saber empregalas de forma axeitada.	CMCCT
Recoñecer a presenza de latinismos e helenismos e deducir o seu significado (Léxico)	Recoñecer e explicar o significado dos helenismos e latinismos máis frecuentes.	CCL

O procedemento principal será a realización dun único exame ao final de cada avaliación, que será, tanto no formato, como no tempo asignado á súa realización, igual ao da ABAU. Incluirán un texto para traducir con diccionario (6 puntos), o análise morfolóxico e sintáctico dun fragmento suliñado (1 punto), unha cuestión de literatura latina a ecoller entre dúas (1, 5 puntos) e dúas cuestións sobre léxico e orixe das linguas romances a escoller entre tres (1, 5 puntos). O alumnado que non acade o aprobado (5 puntos ou máis), terá dereito a unha recuperación á que poderá presentarse tamén o alumnado que desexe mellorar a súa cualificación. Na última avaliación haberá un exame global ao que deberá concorrer todo o alumnado.

Ao alumnado que non realice as tarefas encomendadas na clase lle serán dedicados 0,5 puntos da nota da avaliación correspondente por cada tres veces que non as faga.

A nota final será a media aritmética das tres avaliacións, sendo obrigatorio ter acadado o aprobado polo menos en dúas, sendo unha delas a última.

O exame de Setembro responderá ao mesmo modelo dos outros. As cualificacións poderán oscilar entre 1 e 10.

O alumnado que sexa sorprendido copiando ou tratando de facelo quedará automaticamente suspenso. Asímesmo, non se realizarán exames fora de data sen xustificación médica.

MÍNIMOS ESIXIBLES:

Literatura:

-A épica (Virxilio).

-A historiografía (Tito Livio).

-O teatro (Plauto).

-A oratoria (Cicerón).

-A lírica (Horacio).

Morfoloxía:

-Contidos estudados en 1º.

-Particularidades das declinacións.

-Conxugación de POSSUM, PROSUM, NOLO, VOLO, MALO, EO, FIO e FERRO.

-Infinitivos e participios.

-Xerundio, xerundivo e supino.

-Conxugación perifrástica activa e pasiva.

Sintaxe:

-Proposicións coordinadas.

-Proposicións subordinadas (de relativo, completivas de infinitivo, introducidas por UT/NE e interrogativas indirectas, o CUM histórico, subordinadas averbiais finais consecutivas e concesivas).

-Regras da evolución fonética.

-Léxico: principais lexemas, helenismos e latinismos.

-Textos: traducción de textos de dificultade moderada (Eutropio e Fedro).

PROCEDEMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL:

Realizarase una pequena proba baseada nos contidos estudados no curso anterior, que incluírá exercicios de declinación, conxugación e análise e traducción de frases o dun pequeno texto.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (cf “Cultura Clásica”, “Latín 4º de ESO” e “Latín 1º”).

PROGRAMA DE SEGUIMIENTO DE PENDENTES:

Para o curso 2018-2019 hai alumnado matriculado en Latín II que non cursou Latín I. Levaráse a cabo un repaso aos contidos do curso anterior e o devandito alumnado deberá realizar exames periódicos dos devanditos contidos para aprobar Latín I.

ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS (cf “Cultura Clásica”, “Latín 4º de ESO” e “Latín I”).

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN (cf “Cultura Clásica”, “Latín 4º de ESO” e “Latín I”).

Hai acordo entre os/as integrantes do Departamento e así consta en acta.

Culleredo, Setembro de 2018.

Mª del Pilar Regueira Sánchez. (XD).

Miguel Ángel Fernández García.